Lietas Nr. 132038115
Lietas arhīva Nr. 104AA-0304-16/12

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2016.gada 20.maijā

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesnesis B.Geimans,
tiesneses I.Jansone, L.Kuzmane,
izskatot rakstveida procesā apelācijas kārtībā administratīvā pārkāpuma lietu sakarā ar /pers. B/, personas kods /personas kods/, iesniegto apelācijas sūdzību par Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2015.gada 12.oktobra spriedumu,

konstatēja:

2015.gada 14.martā Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes KPP Patruļpolicijas pārvaldes CPB 9.rotas jaunākais inspektors sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PC077821, par to, ka 2015.gada 14.martā plkst.01.51 /pers. B/ vadīja transportlīdzekli Honda ar reģistrācijas numuru /reģ.numurs/ pa Patversmes ielu no Tilta ielas puses Sīmaņa ielas virzienā atrodoties alkoholisko dzērienu ietekmē, kas konstatēts ar alkometru AlcoQuant 6020 Nr.A113148, ar minimālo alkohola koncentrāciju izelpojamā gaisā 1.95 promiles. Protokols sastādīts uz ziņojuma pamata.

Atbildība par minēto pārkāpumu paredzēta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk - LAPK) 149.^{15} panta ceturtajā daļā (l.l.3).

Ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2015.gada 17.marta spriedumu /pers. B/ atzīts par vainīgu LAPK 149.^{15} panta ceturtajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un sodīts ar administratīvo arestu uz 12 (divpadsmit) diennaktīm, naudas sodu 1300 eiro (viens tūkstotis trīs simti eiro) apmēra, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 4 (četriem) gadiem.

Minēto spriedumu /pers. B/ pārsūdzēja, un ar Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2015.gada 16.jūnija spriedumu iepriekš minētais rajona tiesas spriedums atcelts un lieta nosūtīta jaunai izskatīšanai.

Ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2015.gada 12.oktobra spriedumu /pers. B/ atzīts par vainīgu LAPK 149.^{15} panta ceturtajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā un sodīts ar administratīvo arestu uz 10 (desmit) diennaktīm, naudas sodu 1250 eiro (viens tūkstotis divi simti piecdesmit eiro) apmēra, atņemot transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz 4 (četriem) gadiem (l.l.79-85).

Par minēto spriedumu /pers. B/ (turpmāk – sūdzības iesniedzējs) iesniedza **apelācijas sūdzību**, kurā lūdz atcelt pilnībā Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2015.gada 12.oktobra spriedumu un izbeigt lietu.

Sūdzības iesniedzējs norāda, ka viņu nevar sodīt, jo viņam nebija nodoma vadīt transportlīdzekli, bet to darīja pēc policista rīkojuma.

Situācija ir identiska Latgales tiesu apgabalā izskatītai administratīvā pārkāpuma lietai Nr.122007314, kurā abas tiesu instances attaisnoja personu par transportlīdzekļa (turpmāk - t/l) vadīšanu alkohola reibumā, jo apsūdzība balstījās uz melīgu policista ziņojumu un liecību tiesā. Ceļu policists lika vadītājam, kurš nekur netaisījās braukt, sēsties pie stūres un braukt, lai pēc mirkļa varētu viņu apsūdzēt t/l vadīšanā alkohola reibumā. Šī taktika tika nofilmēta ar videoreģistratoru, kas paglāba vadītāju no soda. Abās instancēs konstatēja, ka vadītājam nebija nodoma vadīt t/l, līdz ar ko neizpildās LAPK 149.^{15} panta trešās daļas sastāvs.

Sūdzības iesniedzējs atsaucoties uz LAPK 239.panta 1.punktu norāda, ka, ja notikumā nav viņa subjektīvās puses, tad lieta jāizbeidz. Tiesa nav vērtējusi subjektīvās puses iztrūkumu, bet gan uzreiz sākusi ar LAPK 239.panta 4.punktā norādīto apstākļu izvērtēšanu.

Sūdzības iesniedzējs norāda, ka nepareizi ir tiesas secinājumi sprieduma 5.lpp. pēdējā rindkopā, ka kritiku neiztur viņa arguments, ka t/l vadīja policistu norādījumu dēļ. Policisti deva rīkojumu pārvietot t/l. Sūdzības iesniedzējs būdams likumpaklausīgs pilsonis, kas nozīmē arī izpildīt policistu rīkojumus, paklausīja policista rīkojumam. Pretēji tiesas aizrādījumiem, sūdzības iesniedzējs nevar zināt, kāda ir motivācija šādam rīkojumam, proti, vai tas nebalstās uz galējas nepieciešamības vai nepieciešamās aizstāvēšanās

līdzvērtīgiem svarīgiem apstākļiem.

Tāpat arī tiesas aizrādījums neiztur kritiku, jo jāņem vērā, ka sūdzības iesniedzējs bija vērā ņemamā alkohola reibumā kā rezultātā krasi pasliktinās personas spriestspēja un apkārtējo apstākļu un notikumu uztvere un kritiska izvērtēšana. Tas nozīmē, ka sūdzības iesniedzējam bija objektīvi apgrūtinātas spējas kritiski izvērtēt policista dotā rīkojuma tiesiskumu.

Bez tam, sūdzības iesniedzējs atsaucoties uz likuma "Par policiju" 22.panta pirmo un trešo daļu norāda, ka viņš nedrīkstēja nepakļauties policijas darbinieka rīkojumam aizbraukt ar automašīnu no vietas, kur tā bija neatļauti novietota, pretējā gadījumā viņš tiktu sodīts par nepakļaušanos policijas darbinieka prasībām. Tādējādi, izpildot policijas darbinieku obligātās prasības, viņš nav izdarījis administratīvo pārkāpumu.

Atsaucoties uz LAPK 9.panta pirmo daļu, sūdzības iesniedzējs norāda, ka ir redzams, ka viņš nav pieļāvis ne nodomu, ne neuzmanību, atsaucoties arī uz Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2006.gada 14.novembra sprieduma lietā Nr.SKA-454/2006 4.3.punkta 2.rindkopu norāda, ka šajā lietā policijas prasībā pabraukt dažus metrus no aizliegtas vietas uz citu vietu, kur stāvēšana atļauta, viņš nevarēja saskatīt neko acīmredzami pretlikumīgu.

Sūdzības iesniedzējs norāda, ka policistu liecības ir pretrunīgas un līdz ar to kritiski vērtējamas. Ir nepareizi tiesas secinājumi sprieduma 6.lpp. 3.rindkopā, ka tiesai nav pamata neticēt policistu liecībām un, ka pretrunas ir normāla parādība policistu liecībās. Turklāt ir apšaubāmas policistu liecības par to ka, sūdzības iesniedzējs pats pēc savas gribas ir sācis vadīt t/l, nevis pēc viņu rīkojuma.

Sūdzības iesniedzējs atsaucas arī uz Latgales apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas 2013.gada 27.decembra spriedumā lietā Nr.112025613 10.lpp. 5.rinkopas pirmo teikumu attiecībā uz policistu ziņojumiem.

Norāda, ka policistu nolaidības dēļ ir zudis būtisks pierādījums. Nepamatoti ir tiesas aizrādījumi sprieduma 6.lpp. 2.rindkopā par to, ka sūdzības iesniedzējs nav iesniedzis jebkādus pierādījumus, kas apliecinātu viņa paskaidrojumus, jo saskaņā ar LAPK 243.panta otro daļu pierādīšanas pienākums ir policijai.

Sūdzības iesniedzējam nav saprotams, kāpēc tiesa nekādu kritiku nevelta policijai, kura nezināmu un neatvainojamu iemeslu dēļ ir pazudinājusi objektīvu pierādījumu – videoierakstu.

Par videoierakstu veikšanu ar dienesta t/l uzstādīto kameru, sūdzības iesniedzējs atsaucas uz Latgales apgabaltiesas 2014.gada 23.septembra spriedumā lietā Nr.122007314 5.lpp. 2.rindkopā norādīto. Šajā lietā policists nepatiesi apmeloja pārkāpēju vairākkārt mainot paskaidrojumus un liecības.

Bez tam sūdzības iesniedzējs norāda, ka neviens viņam neizskaidroja tiesības apstrīdēt alkometra mērījumus un lūgt medicīnisko pārbaudi. Šis ir būtisks procesuāls pārkāpums. Lai gan sūdzības iesniedzējs atzīst, ka bija lietojis alkoholu, tomēr pārkāpuma kvalifikācija tiešā mērā ir atkarīga no precīzas promiļu skaita noteikšanas, ko var pārbaudīt tikai medicīniskajā pārbaudē ārstniecības iestādē. Neizskaidrojot tiesības par medicīnisko pārbaudi, nav ievērota t/l vadītāja pārbaudes procesuālā kārtība, tāpēc alkometra mērījumi nav pieļaujami pierādījumi.

Izvērtējot apelācijas sūdzībā norādīto un ievērojot LAPK $289.^{2\,0}$ panta pirmās daļas nosacījumus, Krimināllietu tiesas kolēģija secina, ka apelācijas sūdzības iesniegšanas kārtība ir ievērota un saskaņā ar LAPK $289.^{2\,1}$ panta nosacījumiem apelācijas sūdzība apgabaltiesā ir izskatāma rakstveida procesā, bet pamats tiesai pēc savas iniciatīvas pieņemt lēmumu par sūdzības izskatīšanu tiesas sēdē nebija objektīvi konstatējams.

Pārbaudījusi lietas materiālus un izvērtējusi sūdzībā norādītos argumentus, Krimināllietu tiesas kolēģija atzīst, ka rajona tiesas spriedums ir likumīgs, pamatots un atstājams negrozīts, bet apelācijas sūdzība ir noraidāma.

Novērtējusi pārsūdzēto spriedumu, Krimināllietu tiesas kolēģija atzīst, ka tajā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, rajona tiesa ir pareizi, vispusīgi un pilnīgi konstatējusi lietas faktiskos apstākļus, novērtējusi lietā esošus un spriedumā norādītos pierādījumus un tiesību normas, līdz ar to Krimināllietu tiesas kolēģija, saskaņā ar LAPK $289.^{13}$ panta trešo daļu, pievienojas rajona tiesas (sprieduma lapas 4-7) motivācijai un izvērstāku argumentu izklāstu šajā sakarā nenorāda.

Tiesas kolēģija atzīst, ka apelācijas sūdzība satur pēc būtības tos pašus argumentus un motīvus, kuri ir atspoguļoti un izvērtēti rajona tiesas spriedumā, līdz ar ko tiesas kolēģija pievienojas rajona tiesas izdarītiem secinājumiem, un atkārtota sūdzības argumentu un motīvu pārvērtēšana nav nepieciešama.

Tas, ka sūdzības iesniedzējs pauž atšķirīgu viedokli par pirmās instances tiesas spriedumā doto vērtējumu, nevar būt par pamatu, lai atceltu minēto spriedumu.

Tiesas kolēģija atzīst, ka lietā nepastāv strīds par to, ka sūdzības iesniedzējs spriedumā norādītajā laikā atradies alkohola reibuma stāvoklī, bet pastāv strīds vai /pers. B/ ir vadījis transportlīdzekli administratīvā pārkāpuma protokolā norādītajos apstākļos, vai viņš pēc policijas darbinieku lūguma tikai ir pārvietojis transportlīdzekli no vietas, kur tas bija neatļauti novietots. Bez tam ir strīds par to, vai alkometra mērījumi, ar kuru tika konstatēta alkohola koncentrācija sūdzības iesniedzēja izelpojamā gaisā, ir pieļaujami pierādījumi

lietā, jo pēc sūdzības iesniedzēja vārdiem policijas darbinieki neizskaidroja viņam tiesības apstrīdēt alkometra mērījumus un lūgt medicīnisko pārbaudi.

Tiesas kolēģija atzīst, ka izskatot administratīvā pārkāpuma lietu tiesai ir jānoskaidro, vai lietā ir iegūti pietiekami pierādījumi, kas apstiprina administratīvā pārkāpuma protokolā norādīto un dod pamatu secināt, ka pie atbildības sauktā persona, proti, /pers. B/ izdarīja LAPK 149.^{15} panta ceturtajā daļā paredzēto pārkāpumu.

LAPK 149.^{15} panta ceturtā daļa paredz, ka par transportlīdzekļa vadīšanu vai mācīšanu vadīt transportlīdzekli, ja izelpotā gaisa vai asins pārbaudē konstatētā alkohola koncentrācija asinīs pārsniedz 1,5 promiles, — transportlīdzekļa vadītājam piemēro administratīvo arestu no desmit līdz piecpadsmit diennaktīm, uzliek naudas sodu no tūkstoš divsimt līdz tūkstoš četrsimt *euro* un atņem transportlīdzekļu vadīšanas tiesības uz četriem gadiem.

Līdz ar ko konkrētajā lietā, lai /pers. B/ sauktu pie administratīvās atbildības ir jāpierāda fakts, ka viņš administratīvā pārkāpuma protokolā norādītajā laikā un vietā vadīja transportlīdzekli un izelpotā gaisa pārbaudē konstatētā alkohola koncentrācija pārsniedza 1,5 promiles.

Tiesas kolēģija uzskata, ka viens no būtiskiem nosacījumiem, kas nodrošina likumības ievērošanu, ir pietiekamu un likumā atļautu pierādījumu iegūšana.

LAPK 243.pants nosaka, ka pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuri fakti, uz kuru pamata institūcijas (amatpersonas) likumā noteiktajā kārtībā nosaka administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību, pie administratīvās atbildības sauktās personas vainu un citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā.

Alkohola koncentrāciju asinīs un izelpotajā gaisā nosaka atbilstoši Ministru kabineta 2005.gada 11.janvāra noteikumiem Nr.15 „Kārtība, kādā nosakāma alkohola koncentrācija asinīs un izelpotajā gaisā un konstatējams narkotisko vai citu apreibinošo vielu iespaids" (turpmāk – MK noteikumi Nr.15).

No MK noteikumiem Nr.15 izriet, ka alkohola koncentrāciju iespējams noteikt divos veidos: ar portatīvo mērierīci (alkometru) vai ar medicīnisko pārbaudi, līdz ar ko neatbilst īstenībai sūdzības iesniedzēja apgalvojums, ka precīza promiļu skaita noteikšana ir iespējama tikai medicīniskajā pārbaudē ārstniecības iestādē.

Minēto noteikumu 3.punkts nosaka, ka "Transportlīdzekļa vadītāja pārbaudi veic ar viņa mutisku piekrišanu", savukārt, noteikumu 4.punkts nosaka, ka "ja transportlīdzekļa vadītāja pārbaudi alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpotajā gaisā nav iespējams veikt vai ja transportlīdzekļa vadītājs nepiekrīt pārbaudes veikšanai vai tās rezultātiem, darbinieks izdara attiecīgu ierakstu šo noteikumu 8.punktā minētajā protokolā, proti, transportlīdzekļa vadītāja pārbaudes protokolā, un attiecīgo personu divu stundu laikā nogādā tuvākajā šo noteikumu 1.pielikumā minētajā ārstniecības iestādē medicīniskās pārbaudes veikšanai".

Bez tam noteikumu 8.punkts nosaka, ja mērījumos konstatēts, ka alkohola koncentrācija izelpotajā gaisā ir vienāda vai lielāka nekā Ceļu satiksmes likumā noteiktā alkohola koncentrācija asinīs, kuru sasniedzot aizliegts vadīt transportlīdzekli, darbinieks aizpilda un paraksta transportlīdzekļa vadītāja pārbaudes protokolu. Protokolam pievieno mēraparāta izdrukas, kas apliecina protokolā norādītos mērījumus.

Savukārt 9.punkts nosaka, ka transportlīdzekļa vadītāja paraksts uz darbinieka aizpildītā protokola apliecina, ka attiecīgais transportlīdzekļa vadītājs piekrīt veiktās pārbaudes rezultātiem.

No minētām tiesību normām izriet, ka policijas darbiniekam ir pienākums nogādāt transportlīdzekļa vadītāju uz medicīnisko pārbaudi tikai tad, ja pastāv noteikti apstākļi, proti, ja nav iespējams veikt alkohola koncentrācijas pārbaudi izelpotajā gaisā vai <u>ja transportlīdzekļa vadītājs nepiekrīt pārbaudes veikšanai vai tās rezultātiem</u>.

Tiesas kolēģija konstatē, ka no lietas materiāliem redzams, ka:

-/pers. B/ parakstījies Administratīvā pārkāpuma protokolā Nr.PC077821, no kura redzams, ka viņš ar protokola saturu ir iepazīstināts, un ka LAPK 260.pantā noteiktās pie administratīvās atbildības sauktās personas pienākumi un tiesības ir izskaidroti (l.l.3);

-veicot 2015.gada 14.martā /pers. B/ pārbaudi ar mērierīci (alkometru) „AlcoQuant 6020" Nr.A113148, viņa izelpotajā gaisā konstatētas 1,95 promiles (atrēķinot maksimālo pieļaujamo kļūdu), turklāt /pers. B/ parakstījies Transportlīdzekļa vadītāja pārbaudes protokolā Nr.NB330944 ailē „Es, /pers. B/ piekrītu veiktās pārbaudes rezultātiem" (l.l.5), kā arī parakstījies mēraparāta izdrukā (l.l.13).

Tādējādi no lietas materiāliem nepārprotami redzams, ka /pers. B/ piekrita gan pārbaudes veikšanai alkohola koncentrācijas noteikšanai izelpotajā gaisā, gan tās rezultātiem, turklāt apliecināja to ar savu parakstu transportlīdzekļa vadītāja pārbaudes protokolā Nr.NB330944 un parakstījās uz izdrukām, kuros ir norādīti alkometra rādījumi, līdz ar ko tiesas kolēģija atzīst par nepamatotu sūdzības iesniedzēja argumentu par to, ka alkometru mērījumi šajā lietā nav pieļaujami pierādījumi.

Par nepamatotu tiesas kolēģija atzīst sūdzības iesniedzēja argumentu par to, ka policijas darbinieku /pers. F/ un /pers. G/ liecības ir pretrunīgas un līdz ar to kritiski vērtējamas.

Nelielas pretrunas minēto liecinieku liecībās ir konstatējusi jau pirmās instances tiesa, kura vienlaikus

atzinusi, ka šīs pretrunas nedod pamatu neticēt liecinieku /pers. F/ un /pers. G/ liecībām, tai skaitā daļā par pamatfaktiem, proti, par to, ka sūdzības iesniedzējs iekāpa savā automašīnā un sāka braukt vēl pirms policijas darbinieks lika viņam nobraukt malā.

Tiesas kolēģija pievienojas šim pirmās instances tiesas secinājumam un norāda, ka tiesu praksē ir nostiprinājies, ka „Lai konstatētu, ka policijas darbinieks ir sniedzis nepatiesas liecības, ir nepieciešami pārliecinoši pierādījumi *(Sk. Administratīvās apgabaltiesas 2005.gada 3.decembra sprieduma lietā AA 13-05/5 17.1.punktu, 2005.gada 9.decembra sprieduma lietā 666-05/5 15.1 punktu).*

Tiesas kolēģija atzīst, ka šādi pierādījumi nav bijuši rajona tiesas rīcībā un nav arī apelācijas instances tiesas rīcībā.

Tādējādi tiesas kolēģija atzīst par pierādītu to, ka 2015.gada 14.martā plkst.01.51 sūdzības iesniedzējs spriedumā norādītajos apstākļos un vietā ar nodomu vadīja savu transportlīdzekli atrodoties alkoholisko dzērienu ietekmē un izdarīja to vēl pirms policijas darbinieks lika viņam nobraukt malā.

Bez tam tiesas kolēģija, ņemot vērā to, ka pats sūdzības iesniedzējs atzina, ka aizstūrēšanas brīdī bija vērā ņemamā alkohola reibumā, atzīst par nepamatotu sūdzības iesniedzēja argumentu, ka viņš nesaskatīja neko acīmredzami pretlikumīgu policijas darbinieka rīkojumā pārvietot automašīnu citā vietā, tiesas ieskatā sūdzības iesniedzējam bija jāsaprot, ka tādā stipra alkohola reibuma stāvoklī viņam nav tiesību vadīt transportlīdzekli, neatkarīgi no tā, kas viņam lika to darīt, kā arī cik tālu vajadzēja nobraukt.

Tiesas kolēģija arī atzīst, ka apelācijas sūdzībā nav norādīts neviens jauns apstāklis, kas nebūtu bijis zināms pirmās instances tiesai taisot spriedumu, un /pers. B/ pamatoti saukts pie administratīvās atbildības un sodīts par LAPK 149.^{15} panta ceturtajā daļā paredzētā administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, līdz ar ko rajona tiesas spriedums ir likumīgs un pamatots, atstājams negrozīts, bet sūdzības iesniedzēja sūdzība ir noraidāma.

Ņemot vērā visu iepriekš minēto un pamatojoties uz LAPK 289.$^{1\,2}$ panta otrās daļas 1.punktu, 289.^{21}, 289.^{22}pantu Krimināllietu tiesu kolēģija

nosprieda

Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2015.gada 12.oktobra spriedumu atstāt negrozītu, bet /pers. B/ apelācijas sūdzību noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sastādīšanas dienā.

Tiesnesis B.Geimans

Tiesnese I.Jansone

Tiesnese L.Kuzmane